

Overpeinzingen in het Van Lochemspark

Hoe weinig zal Herman van Lochem (1695-1782), een der pioniers van de Twentse textielindustrie, hebben kunnen bevroeden wat er met de naar hem genoemde op vochtige graslanden aangelegde bleekvelden in 1929 zou gebeuren. Want waar lagen deze bleken? Tussen kale heidevelden langs de weg naar Hengelo met hier en daar restanten van een landweer en doorsneden door het kerkepad van het Wageler en door de stadsbeek, die tussen deze bleken en die van het Roessingh doorliep en in de Roombeek uitmondde.

In 1965 zijn de laatste restanten van de landweer opgeruimd. Rest nog de vijver als verbreding van het voormalige stroompje. Toen de bleken in onbruik waren geraakt, werden langzaamaan deze velden veranderd in een buitengoed met villa en tuinmanswoning.

Schenking

Aan deze romantische periode kwam een einde toen de kinderen van G.J. van Heek het buitengoed in 1929 aan de gemeente Enschede schonken. Bepaald werd dat het beheer en de exploitatie op dezelfde wijze zou worden geregeld als dat met het aansluitende G.J. van Heekpark het geval was. Vastgesteld werd, dat de weiden aan de Hengelosestraat zouden worden gehandhaafd, dat het park 's nachts zou worden gesloten en dat er slechts één uitgang zou zijn naar de openbare weg, namelijk naar de Hengelosestraat. Na een grondige omvorming van het buitengoed in een meer landschappelijke stijl door de tuinarchitect P.H. Watzes uit Delden, werd het onder de naam Van Lochemspark opengesteld.

Intimiteit

En wat voor een park was en is het? Wat een intimiteit en een rust gaat

hier uit van de vele soorten bomen en bloemen. Dit alles omlijst door de zang van vele vogels. Ga eens zitten op een bank onder de zware lindebomen bij de vijver of loop eens door de machtige dertig meter lange berceau, een boog van haagbeuken. Ga eens door zo'n achteraf paadje en laat het beeld op je inwerken van de rustieke brug met daarnaast het ontroerende monument van Albert Termote, dat daar is geplaatst als herinnering aan het vluchtelingenleed van de Vlamingen in de oorlogsjaren 1914-1918.

Massale vlucht

Vooraf het groepje vluchtelingen op de zuil trekt de aandacht. Moeizaam sleept de oude man een karretje met wat spullen mee, terwijl zijn vrouw naar hem omkijkt. Haar gelaat drukt ondanks haar eigen leed, zorg om hem uit. Gelaten loopt de jonge vrouw met haar jongste kind op de arm en houdt het andere kind zich bang aan moeders rok vast. Na de val van Antwerpen vluchtten de Belgen massaal naar ons land. Ook Twente kreeg zijn deel. Zeshonderd kwamen in oktober 1915 – net driekwart eeuw geleden – aan in Enschede. Slechts in het bezit van wat handbagage werden zij

ondergebracht in het Volksparkgebouw, de oude Bloemendaalschool aan de Zuiderhagen, hoek Windbrugplein, het juist ontruimde r.k. ziekenhuis – de voormalige pastorie van de St. Jacobusparochie – aan de Markt en enkele andere gebouwen, waaronder Tivoli aan de Oldenzaalsestraat. Vluchtelingenleed. Een beeld van alle tijden. En steeds is het weer een aanklacht tegen zinloos geweld, dat mensen elkaar aandoen.

Heerlijke plaats

Welk een rust geeft dan dit park. Als je in het voorjaar, als de zon door het jonge bladerdak speelt, in deze prachtige omgeving vertoeft, bekruipt je de lust om op een bank te blijven zitten om de goede gaven van natuur en mens op je te laten inwerken. Om je te bezinnen en te bedenken dat het leven zo mooi kan zijn. Maar dat het vaak door anderen onmogelijk wordt gemaakt. Gelukkig de stad, die zijn bewoners zo'n heerlijke plaats van bezinning kan bieden!

Henk Kolkman

Bronnen:

- Stad en Land van Twente W. 1229 IV, blz. 645
- Stadsbeelden Enschede, blz. 14-15
- Plattegrond Enschede 1934, uitgave Firma Stroeve & Scholten

Een rustieke brug en een boog van haagbeuken bepalen de sfeer in het park.